

# BEKÇİLİK

## DENEME-4

### AYRINTILI ÇÖZÜMLER

|              |                            |
|--------------|----------------------------|
| Toplam soru  | 100                        |
| Sınav süresi | 120 dakika                 |
| Seçenekler   | A - B - C - D - E          |
| Puanlama     | 4 yanlış 1 doğruyu götürür |
| Kitapçık     | A                          |

*Bu çalışma eğitim ve deneme amaçlıdır; resmî sınav evrakı değildir.*

## Türkçe Çözümleri (1-20)

**1.** Bir raporu değerlendirirken yalnız açıkça yazılanlara bakmak yetmez; kimi zaman “satır aralarını okumak” gerekir.

Bu cümledeki “satır aralarını okumak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açıkça söylenmeyen anlamı ve niyeti sezme
- B) Metindeki bütün kelimeleri tek tek ezberlemek
- C) Yazım yanlışlarını yalnız biçim yönünden incelemek
- D) Okuma hızını artırmak için bazı cümleleri atlamak
- E) Bir metni yüksek sesle ve vurgu yaparak okumak

**Doğru cevap: A) Açıkça söylenmeyen anlamı ve niyeti sezme**

**Çözüm:** “Satır aralarını okumak”, doğrudan belirtilmeyen düşüncüyü veya niyeti bağlamdan çıkarmaktır.

**Çeldirici analizi:** Diğer seçenekler ezberleme, biçim inceleme, hızlı okuma ve seslendirme eylemleridir.

**Kazanım:** Bağlamdan hareketle söz grubunun mecaz anlamını belirler.

**Düzey / süre:** Kolay / 50 sn

**2.** Yol kapandığı için ekip gerekli malzemeye ulaşamayınca bir süre “eli kolu bağlı” beklemek zorunda kaldı.

Bu cümledeki deyim aşağıdaki anlamlardan hangisini karşılamaktadır?

- A) Bir işi başkasına devretmek
- B) Fiziksel olarak yorulup dinlenmek
- C) Gerekli araçları yanında taşımak
- D) Çözüm üretemeyecek ve harekete geçemeyecek durumda olmak
- E) Bir konuda kararlı davranmak

**Doğru cevap: D) Çözüm üretemeyecek ve harekete geçemeyecek durumda olmak**

**Çözüm:** “Eli kolu bağlı olmak”, şartlar yüzünden bir şey yapamamak ve çaresiz kalmak anlamındadır.

**Çeldirici analizi:** Diğer seçenekler deyim bağlamındaki anlamını karşılamaz.

**Kazanım:** Deyimlerin cümleye kattığı anlamı açıklar.

**Düzey / süre:** Kolay / 50 sn

**3.** “Kök salmak” sözü aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Fidanın kökleri nemli toprağa kısa sürede yayıldı.
- B) Mahallede yıllardır sürdürülen dayanışma geleneği iyice kök salmıştı.
- C) Bahçıvan, ağacın zarar gören kökünü temizledi.
- D) Şiddetli rüzgâr genç ağacı kökünden söktü.
- E) Bitkinin kökü saksının altından görünmeye başladı.

**Doğru cevap: B) Mahallede yıllardır sürdürülen dayanışma geleneği iyice kök salmıştı.**

**Çözüm:** Doğru seçenekte söz, bir geleneğin yerleşip kalıcı hâle gelmesi anlamında mecazdır.

**Çeldirici analizi:** Diğer cümlelerde kök sözcüğü bitkinin gerçek organını anlatır.

**Kazanım:** Gerçek ve mecaz anlamı ayırt eder.

**Düzey / süre:** Orta / 55 sn

4. “Bu kadar düzenli not tuttuğuna göre toplantıya önceden hazırlanmış olmalı.” cümlesinde aşağıdaki anlam özelliklerinden hangisi vardır?

- A) Kesinlik
- B) Öneri
- C) Yakınma
- D) Koşul
- E) Çıkarım

**Doğru cevap: E) Çıkarım**

**Çözüm:** Konuşan kişi, düzenli notlardan hareketle hazırlık yapıldığı sonucuna varmaktadır.

**Çeldirici analizi:** Cümle kesin bilgi, tavsiye, şikâyet veya koşul bildirmez.

**Kazanım:** Cümledeki anlam özelliğini belirler.

**Düzey / süre:** Orta / 60 sn

5. Görev raporundaki hangi cümlede yapılan işin hangi amaçla gerçekleştirildiği belirtilmiştir?

- A) Yağış arttığından dere yatağı hızla doldu.
- B) Uyarıya rağmen kapalı yola girmeye çalıştı.
- C) Gürültünün kaynağını belirlemek için bina çevresini dolaştı.
- D) Görev tamamlanınca ekip merkeze döndü.
- E) Sokak lambası arızalandı ve çevre karanlık kaldı.

**Doğru cevap: C) Gürültünün kaynağını belirlemek için bina çevresini dolaştı.**

**Çözüm:** “Belirlemek için” sözü dolaşma eyleminin amacını gösterir.

**Çeldirici analizi:** Diğer cümlelerde neden, karşıtlık, zaman ve sıralı olay ilişkileri vardır.

**Kazanım:** Amaç-sonuç ilişkisini belirler.

**Düzey / süre:** Kolay / 50 sn

6. Dijital notlar kolayca aranabilir, kopyalanabilir ve farklı cihazlarda açılabilir. Buna karşılık el yazısıyla not almak, kişinin bilgiyi kendi cümleleriyle yeniden kurmasını ve önemli noktaları seçmesini gerektirir. Bu yüzden hangi yöntemin daha yararlı olduğu, yalnız kullanılan araca değil; notun hangi amaçla tutulduğuna ve sonradan nasıl değerlendirileceğine bağlıdır.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) El yazısıyla alınan her not dijital nottan daha kalıcıdır.
- B) Dijital araçlar bilgiyi anlamayı bütünüyle engeller.
- C) Not alma yönteminin yararı, kullanım amacı ve çalışma biçimine göre değişir.
- D) Not tutarken tek doğru yöntem bütün bilgiyi aynen yazmaktır.
- E) Farklı cihazlarda açılmayan notlar hiçbir işe yaramaz.

**Doğru cevap: C) Not alma yönteminin yararı, kullanım amacı ve çalışma biçimine göre değişir.**

**Çözüm:** Parça iki yöntemin üstünlüklerini verip seçimin amaca göre yapılması gerektiğini vurgular.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler dengeli yaklaşımı aşırı ve tek yönlü yargılara dönüştürür.

**Kazanım:** Paragrafın ana düşüncesini belirler.

**Düzey / süre:** Orta / 80 sn

7. Bir belediye, mahalle kütüphanesinin çalışma saatlerini uzattıktan sonra akşam ziyaretçi sayısının arttığını gözlemlemiştir. Ancak ödünç alınan kitap sayısında aynı oranda artış olmamıştır. Görevliler, akşam gelenlerin önemli bir bölümünün sessiz çalışma alanını kullandığını belirlemiştir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Kütüphaneler yalnız kitap ödünç alınan yerler olarak kullanılmamaktadır.
- B) Akşam gelen herkes kütüphaneden kitap ödünç almaktadır.
- C) Çalışma saatlerinin uzatılması toplam ziyaretçi sayısını azaltmıştır.
- D) Sessiz çalışma alanı yalnız gündüz saatlerinde kullanılmaktadır.
- E) Ödünç kitap sayısı, ziyaretçi sayısından her zaman daha yüksektir.

**Doğru cevap: A) Kütüphaneler yalnız kitap ödünç alınan yerler olarak kullanılmamaktadır.**

**Çözüm:** Ziyaret artarken ödünç sayısının aynı ölçüde artmaması, kütüphanenin başka işlevlerinin de kullanıldığını gösterir.

**Çeldirici analizi:** Diğer seçenekler verilerin tersini söyler veya desteklenmeyen genellemeler yapar.

**Kazanım:** Paragraftaki verilerden ölçülü çıkarım yapar.

**Düzey / süre:** Zor / 95 sn

8. Kentlerde gece boyunca gereğinden fazla ve yanlış yöne verilen ışık, yıldızların görülmesini güçleştirir; kuşların göç yollarını ve bazı canlıların biyolojik düzenini etkileyebilir. Aydınlatmanın yalnız ihtiyaç duyulan alana, uygun şiddette ve doğru saatlerde yöneltilmesi hem enerji tasarrufu sağlar hem de gece ekosistemini korur.

Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gündüz Trafiğinde Görüş Mesafesi
- B) Elektrik Üretiminde Yeni Yöntemler
- C) Kuşların Beslenme Alışkanlıkları
- D) Kentlerde Bina Yüksekliği Sorunu
- E) Doğru Aydınlatma ile Karanlığı Korumak

**Doğru cevap: E) Doğru Aydınlatma ile Karanlığı Korumak**

**Çözüm:** Parça ışık kirliliğinin etkilerini ve doğru aydınlatmayla gecenin korunmasını anlatır.

**Çeldirici analizi:** Diğer başlıklar parçanın bütününe kapsamaz.

**Kazanım:** Metnin kapsamını yansıtan başlığı seçer.

**Düzey / süre:** Orta / 70 sn

9. Acil durum tatbikatlarının amacı, insanları yalnızca belirli bir çıkış kapısına yönlendirmek değildir. Tatbikatlar sırasında alarmin duyulup duyulmadığı, koridorların açık tutulup tutulmadığı ve görev dağılımının işleyip işlemediği de sinanır. Böylece gerçek bir olay yaşanmadan önce ----.

Boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) bütün risklerin kendiliğinden ortadan kalkması sağlanır
- B) planda aksayan noktalar belirlenip düzeltilebilir
- C) kurallara uymayan herkesin cezalandırılması tamamlanır
- D) binanın kullanım amacı kalıcı biçimde değiştirilir
- E) tatbikatlara bir daha ihtiyaç duyulmayacağı anlaşılır

**Doğru cevap: B) planda aksayan noktalar belirlenip düzeltilebilir**

**Çözüm:** Tatbikatın işlevi planı denemek ve eksikleri gerçek olaydan önce görmektir.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler tatbikatın sağlayamayacağı mutlak veya ilgisiz sonuçlardır.

**Kazanım:** Paragrafı anlam akışına uygun biçimde tamamlar.

**Düzey / süre:** Orta / 75 sn

- 10.** I. Toplanan örnekler, hangi tohumların bölge koşullarına daha iyi uyum sağladığını gösterecek biçimde kayıt altına alınır.  
II. Yerel tohum bankaları, bir bölgede uzun yıllardır yetiştirilen bitki çeşitlerinin korunmasını amaçlar.  
III. Böylece hem genetik çeşitlilik korunur hem de gelecekteki üretim çalışmaları için güvenilir bir kaynak oluşur.  
IV. Çiftçilerden alınan sağlıklı tohumlar uygun sıcaklık ve nem koşullarında saklanır.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda doğru sıralama hangisidir?

- A) I - III - II - IV  
B) II - I - III - IV  
C) IV - II - III - I  
D) II - IV - I - III  
E) III - I - IV - II

**Doğru cevap: D) II - IV - I - III**

**Çözüm:** Önce yöntem tanımlanır, uygulama ve kayıt süreci verilir, “böylece” ile sonuç belirtilir.

**Çeldirici analizi:** Diğer sıralamalar gönderim ve sonuç ilişkisini bozar.

**Kazanım:** Cümleler arasındaki mantık ilişkileriyle metni sıralar.

**Düzey / süre:** Zor / 105 sn

- 11.** (I) Mahalle gönüllüleri, yaşlıların pazar alışverişine yardımcı olmak için haftalık bir program hazırladı. (II) Her gönüllü uygun olduğu günleri listeye yazdı. (III) İhtiyaçlar önceden telefonla öğrenildi ve alışverişler buna göre planlandı. (IV) Yeni açılan spor salonunda farklı yaş grupları için kurslar düzenleniyor. (V) Bu düzen sayesinde hem zaman kaybı azaldı hem de kimsenin ihtiyacı unutulmadı.

Numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. cümle  
B) II. cümle  
C) III. cümle  
D) V. cümle  
E) IV. cümle

**Doğru cevap: E) IV. cümle**

**Çözüm:** Paragraf gönüllü alışveriş programını anlatır; IV. cümle spor salonundan söz eder.

**Çeldirici analizi:** Diğer cümleler programın amacı, hazırlığı ve sonucuyla ilgilidir.

**Kazanım:** Konu bütünlüğünü bozan cümleyi belirler.

**Düzey / süre:** Orta / 65 sn

- 12.** Bisiklet ile otomobil, kent içi ulaşımda farklı üstünlüklere sahiptir. Bisiklet kısa mesafelerde park yeri arama sorununu azaltır ve yakıt gerektirmez. Otomobil ise çok sayıda kişi veya ağır yük taşınacağına daha kullanışlıdır. Örneğin tek başına yakın bir semte giden kişi bisikleti, çocuklarıyla uzun bir yolculuğa çıkan aile otomobili tercih edebilir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangilerine başvurulmuştur?

- A) Tanımlama ve tanık gösterme  
B) Benzetme ve sayısal veri  
C) Karşılaştırma ve örnekleme  
D) Tanık gösterme ve açıklama  
E) Benzetme ve karşılaştırma

**Doğru cevap: C) Karşılaştırma ve örnekleme**

**Çözüm:** İki araç özellikleri bakımından karşılaştırılmış, kullanım durumları örneklendirilmiştir.

**Çeldirici analizi:** Metinde uzman görüşü, benzetme veya sayısal veri yoktur.

**Kazanım:** Düşünceyi geliştirme yollarını belirler.

**Düzey / süre:** Orta / 75 sn

**13.** Aşağıdaki dört cümleden hangisi kişisel beğeni içerdiği için belge veya ölçümle kesin biçimde doğrulanamaz?

- A) Saat kulesi 1901 yılında tamamlanmıştır.
- B) Yapının dört cephesinde birer saat bulunmaktadır.
- C) Kule, kesme taştan inşa edilmiştir.
- D) Meydanın ortasındaki saat kulesi, kente zarif bir görünüm kazandırıyor.
- E) Restorasyon çalışması 2018 yılında başlamıştır.

**Doğru cevap: D) Meydanın ortasındaki saat kulesi, kente zarif bir görünüm kazandırıyor.**

**Çözüm:** “Zarif bir görünüm” kişisel beğeniye dayalı öznel bir yargıdır.

**Çeldirici analizi:** Diğer seçenekler belge veya gözlemle doğrulanabilir.

**Kazanım:** Öznel ve nesnel yargıları ayırt eder.

**Düzey / süre:** Kolay / 45 sn

**14.** Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıtlığa rağmen gerçekleşen bir durum vardır?

- A) Hava oldukça soğuk olmasına karşın ekip çalışmalarını sürdürdü.
- B) Ekip çalışmayı bitirince araçlara döndü.
- C) Hava soğuduğu için çalışmalar erkenden durdu.
- D) Çalışmaları hızlandırmak amacıyla görev dağılımı yapıldı.
- E) Ekip hem sokağı kontrol etti hem rapor hazırladı.

**Doğru cevap: A) Hava oldukça soğuk olmasına karşın ekip çalışmalarını sürdürdü.**

**Çözüm:** “Olmasına karşın” ifadesi beklenenin tersine çalışmanın sürdüğünü bildirir.

**Çeldirici analizi:** Diğer cümlelerde zaman, neden, amaç ve birliktelik ilişkileri vardır.

**Kazanım:** Karşıtlık ilişkisini belirler.

**Düzey / süre:** Orta / 55 sn

**15.** Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Görevli, bulduğu cüzdanı tutanakla teslim etti.
- B) Toplantıda alınan kararları herkes kabul edip onayladı.
- C) Yolu kapalı olduğunu öğrenince başka güzergâha yöneldik.
- D) Ekip, raporu dikkatle okuyup gerekli düzeltmeleri yaptı.
- E) Mahalle sakinleri toplantıya zamanında katıldı.

**Doğru cevap: B) Toplantıda alınan kararları herkes kabul edip onayladı.**

**Çözüm:** “Kabul etmek” ve “onaylamak” aynı anlamda kullanıldığı için gereksiz sözcük vardır.

**Çeldirici analizi:** Diğer cümlelerde anlam veya öge uyumunu bozan kullanım yoktur.

**Kazanım:** Gereksiz sözcük kullanımından doğan anlatım bozukluğunu belirler.

**Düzey / süre:** Zor / 80 sn

**16.** Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “yalnız” sözcüğü sıfat görevindedir?

- A) Bu görevi yalnız sen tamamlayabilirsin.
- B) Yalnız yolcu, otobüsün gelmesini sessizce bekledi.
- C) Dışarı çıkacaktı, yalnız yağmur başlayınca vazgeçti.
- D) Toplantıda yalnız konuşmayı tercih etti.
- E) Sorunu yalnızca görevliye anlattı.

**Doğru cevap: B) Yalnız yolcu, otobüsün gelmesini sessizce bekledi.**

**Çözüm:** Doğru seçenekte “yalnız”, “yolcu” adını nitelediği için sıfattır.

**Çeldirici analizi:** Diğer seçeneklerde sözcük zarf veya bağlaç görevindedir.

**Kazanım:** Sözcüklerin cümledeki görevini belirler.

**Düzey / süre:** Orta / 60 sn

**17.** Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil birlikte kullanılmıştır?

- A) Görevli kapıyı açıp içeri girdi.
- B) Toplanan belgeler dosyaya yerleştirildi.
- C) Güvenli yürümek dikkat gerektirir.
- D) Eve dönerken yağmur aniden başladı.
- E) Kaybolan çocuğu aramak için çevreyi dolaşarak bilgi topladılar.

**Doğru cevap: E) Kaybolan çocuğu aramak için çevreyi dolaşarak bilgi topladılar.**

**Çözüm:** “Aramak” isim-fiil, “kaybolan” sıfat-fiil, “dolaşarak” zarf-fiildir.

**Çeldirici analizi:** Diğer seçeneklerde fiilimsi türlerinin yalnız biri veya ikisi vardır.

**Kazanım:** Fiilimsi türlerini ayırt eder.

**Düzey / süre:** Zor / 80 sn

**18.** “Gönüllüler, toplanan battaniyeleri sabah erkenden yardım merkezine götürdü.” cümlesinin öge dizilişi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Özne - nesne - zarf tümleci - dolaylı tümleş - yüklem
- B) Özne - zarf tümleci - nesne - dolaylı tümleş - yüklem
- C) Nesne - özne - dolaylı tümleş - zarf tümleci - yüklem
- D) Özne - dolaylı tümleş - nesne - zarf tümleci - yüklem
- E) Özne - nesne - dolaylı tümleş - yüklem - zarf tümleci

**Doğru cevap: A) Özne - nesne - zarf tümleci - dolaylı tümleş - yüklem**

**Çözüm:** “Gönüllüler” özne, “battaniyeleri” nesne, “sabah erkenden” zarf, “yardım merkezine” dolaylı tümleçtir.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler ögelerin gerçek sırasını değiştirir.

**Kazanım:** Cümlelerin ögelerini ve dizilişini belirler.

**Düzey / süre:** Orta / 70 sn

**19.** Yazım kuralları bakımından düzeltilmesi gereken cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birçok kişi duyuruyu belediyenin sitesinden okudu.
- B) Toplantı 15 Eylül Pazartesi günü yapılacak.
- C) Görevli, olağanüstü durumu merkeze bildirdi.
- D) Hiç bir görevli, tutanağı imzalamadan binadan ayrılmadı.
- E) Bugünkü denetimde herhangi bir eksik bulunmadı.

**Doğru cevap: D) Hiç bir görevli, tutanağı imzalamadan binadan ayrılmadı.**

**Çözüm:** “Hiçbir” belgisiz zamiri bitişik yazılmalıdır.

**Çeldirici analizi:** Diğer seçeneklerde yazım kurallarına aykırılık yoktur.

**Kazanım:** Yazım kurallarını uygular.

**Düzey / süre:** Orta / 55 sn

**20.** Ekip sorumlusu masanın üzerindeki malzemeleri kontrol etti ( ) el feneri ( ) yedek pil ( ) ilk yardım çantası ( ) düdüğü ( ) Ardından ( ) “Eksik yok ( ) çıkabiliriz ( )” dedi.

Ayraçlarla gösterilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A)** (;) (,) (,) (,) (.) (: ) (!) (.)  
**B)** (: ) (: ) (: ) (: ) (...) (,) (: ) (!)  
**C)** (: ) (,) (,) (,) (,) (,) (,) (.)  
**D)** (,) (,) (: ) (: ) (,) (: ) (?) (!)  
**E)** (: ) (,) (,) (,) (,) (,) (,) (!)

**Doğru cevap: C) (: ) (,) (,) (,) (,) (,) (,) (.)**

**Çözüm:** Açıklamadan önce iki nokta, liste öğeleri arasında virgül ve cümle sonunda nokta gerekir; “Ardından”dan sonra da virgül kullanılır.

**Çeldirici analizi:** Diğer dizilimler liste ve doğrudan anlatım noktalamasını karıştırır.

**Kazanım:** Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun kullanır.

**Düzey / süre:** Zor / 85 sn



## Sosyal Bilgiler Çözümleri (21-35)

**21.** Bir öğrencinin okul kütüphanesinden aldığı kitabı zamanında ve zarar vermeden geri getirmesi aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Özgürlüğünü sınırsız kullanmasına
- B) Sorumluluklarını yerine getirmesine
- C) Başkalarının hakkını görmezden gelmesine
- D) Yalnızca kişisel çıkarını düşünmesine
- E) Bir ayrıcalık talep etmesine

**Doğru cevap: B) Sorumluluklarını yerine getirmesine**

**Çözüm:** Ortak kullanılan bir kaynağı kurallara uygun geri vermek sorumluluktur.

**Çeldirici analizi:** Diğer seçenekler sorumlulukla bağdaşmayan tutumlardır.

**Kazanım:** Hak ve sorumluluk kavramlarını günlük yaşamla ilişkilendirir.

**Düzy / süre:** Kolay / 45 sn

**22.** Bir araştırmacı, eski bir yerleşimde bulunan sikkelerin üzerindeki yazıları, kullanılan madenleri ve basım tekniklerini inceliyor.

Bu araştırmacı aşağıdaki bilim dallarından hangisinden doğrudan yararlanır?

- A) Paleografya
- B) Etnografya
- C) Antropoloji
- D) Heraldik
- E) Nümizmatik

**Doğru cevap: E) Nümizmatik**

**Çözüm:** Nümizmatik tarihî para ve sikkeleri inceler.

**Çeldirici analizi:** Diğer bilimler eski yazı, kültür, insan ve arma alanlarıyla ilgilidir.

**Kazanım:** Tarihe yardımcı bilimleri tanır.

**Düzy / süre:** Orta / 60 sn

**23.** Kök Türk yöneticilerinin millete karşı görevlerini anlattığı, Türk adının geçtiği ilk Türkçe metinler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhun Yazıtları
- B) Kutadgu Bilig
- C) Divânu Lugâti't-Türk
- D) Atabetü'l-Hakâyık
- E) Dede Korkut Hikâyeleri

**Doğru cevap: A) Orhun Yazıtları**

**Çözüm:** Orhun Yazıtları Kök Türk Dönemi'ne ait ilk önemli Türkçe metinlerdir.

**Çeldirici analizi:** Diğer eserler daha sonraki dönemlere aittir.

**Kazanım:** İlk Türk devletlerinin kültürel mirasını tanır.

**Düzy / süre:** Orta / 60 sn

**24.** Türkiye Selçuklularının ticaret yolları üzerinde kervansaraylar yaptırması hangi amacı gösterir?

- A) Tarım alanlarını daraltmak
- B) Göçebe yaşamı zorunlu hâle getirmek
- C) Deniz ticaretini tamamen sona erdirmek
- D) Ticaretin güvenli ve düzenli biçimde sürmesini sağlamak
- E) Üretimi yalnız saray çevresinde toplamak

**Doğru cevap: D) Ticaretin güvenli ve düzenli biçimde sürmesini sağlamak**

**Çözüm:** Kervansaraylar tüccarların konaklama ve güvenlik ihtiyaçlarını karşılayarak kara ticaretini desteklemiştir.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler kurumun işleviyle çelişir.

**Kazanım:** Tarihî kurumların ekonomik işlevini açıklar.

**Düzey / süre:** Orta / 65 sn

**25.** Osmanlı Devleti'nde tımar sahibi, bölgenin vergi gelirini toplar; bunun karşılığında asker yetiştirir ve bulunduğu yerde güvenliğe katkı sağlardı.

Bu uygulama aşağıdakilerden hangisini birlikte desteklemiştir?

- A) Yalnız deniz ticaretinin gelişmesini
- B) Merkezî hazineden bütün askerlere maaş ödenmesini
- C) Üretimin devamını, taşra güvenliğini ve ordunun asker ihtiyacını
- D) Toprakların özel mülkiyet hâline getirilmesini
- E) Şehir nüfusunun zorunlu olarak azaltılmasını

**Doğru cevap: C) Üretimin devamını, taşra güvenliğini ve ordunun asker ihtiyacını**

**Çözüm:** Tımar sistemi toprağın işlenmesini, taşrada düzeni ve eyalet askerinin yetişmesini birlikte desteklemiştir.

**Çeldirici analizi:** Diğer seçenekler sistemi yanlış veya dar kapsamda açıklar.

**Kazanım:** Osmanlı kurumlarının çok yönlü işlevini yorumlar.

**Düzey / süre:** Zor / 90 sn

**26.** Osmanlı Devleti'nde can, mal ve namus güvenliği ile vergi ve askerlik işlerinin kurala bağlanması ilk kez hangi belgede kapsamlı biçimde ilan edilmiştir?

- A) Sened-i İttifak
- B) Islahat Fermanı
- C) Kanun-ı Esasi
- D) Tanzimat Fermanı
- E) Misak-ı Millî

**Doğru cevap: D) Tanzimat Fermanı**

**Çözüm:** 1839 tarihli Tanzimat Fermanı bu güvenceleri ve düzenlemeleri ilan etmiştir.

**Çeldirici analizi:** Diğer belgeler farklı dönem ve amaçlara aittir.

**Kazanım:** Osmanlı yenileşme belgelerini ayırt eder.

**Düzey / süre:** Orta / 65 sn

**27.** Amasya Genelgesi'ndeki "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." ifadesi hangi anlayışı öne çıkarır?

- A) Saltanat yönetiminin güçlendirilmesini
- B) Millî egemenliğe dayalı bir mücadelenin yürütülmesini
- C) Mücadelenin yalnız yabancı devlet desteğiyle sürdürülmesini
- D) İstanbul Hükûmeti kararlarının kesin kabulünü
- E) Yerel direnişlerin birbirinden bağımsız kalmasını

**Doğru cevap: B) Millî egemenliğe dayalı bir mücadelenin yürütülmesini**

**Çözüm:** Kurtuluşun kaynağını milletin iradesinde gören ifade millî egemenliği vurgular.

**Çeldirici analizi:** Diğer seçenekler genelgenin anlayışıyla çelişir.

**Kazanım:** Millî Mücadele belgelerinin temel fikrini yorumlar.

**Düzey / süre:** Zor / 90 sn

**28.** Devletin, özel girişimcinin yetersiz kaldığı alanlarda fabrika ve altyapı yatırımları yapması hangi Atatürk ilkesiyle doğrudan ilişkilidir?

- A) Cumhuriyetçilik
- B) Laiklik
- C) Devletçilik
- D) Milliyetçilik
- E) İnkılapçılık

**Doğru cevap: C) Devletçilik**

**Çözüm:** Devletçilik, ekonomik kalkınmada devletin düzenleyici ve yatırımcı rolünü öngörür.

**Çeldirici analizi:** Diğer ilkeler farklı alanlara yöneliktir.

**Kazanım:** Atatürk ilkelerini uygulama örnekleriyle ilişkilendirir.

**Düzey / süre:** Orta / 65 sn

**29.** Türkiye'nin 36°-42° kuzey paralelleri ile 26°-45° doğu meridyenleri arasında bulunması neyi ifade eder?

- A) Özel konumunu
- B) Jeopolitik önemini
- C) Nüfus yoğunluğunu
- D) Ekonomik gelişmişliğini
- E) Mutlak konumunu

**Doğru cevap: E) Mutlak konumunu**

**Çözüm:** Enlem ve boylam değerleri bir yerin mutlak konumunu gösterir.

**Çeldirici analizi:** Diğer seçenekler koordinatlarla doğrudan belirlenmez.

**Kazanım:** Mutlak ve göreceli konumu ayırt eder.

**Düzey / süre:** Kolay / 50 sn

**30.** Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı; doğal bitki örtüsü maki olan iklim tipi hangisidir?

- A) Akdeniz iklimi
- B) Karadeniz iklimi
- C) Sert karasal iklim
- D) Tundra iklimi
- E) Muson iklimi

**Doğru cevap: A) Akdeniz iklimi**

**Çözüm:** Verilen sıcaklık, yağış ve bitki örtüsü özellikleri Akdeniz iklimine aittir.

**Çeldirici analizi:** Diğer iklimlerin koşulları farklıdır.

**Kazanım:** İklim tiplerini tanıır.

**Düzey / süre:** Orta / 65 sn

**31.** Aşağıdaki tabloda dört yerleşmenin özellikleri verilmiştir. Nüfus yoğunluğunun en fazla olması beklenen yerleşme hangisidir?

| Yerleşme | Yer şekilleri | İklim  | Sanayi   | Ulaşım   |
|----------|---------------|--------|----------|----------|
| K        | Düz           | Ilıman | Gelişmiş | Gelişmiş |
| L        | Engebeli      | Ilıman | Sınırlı  | Orta     |
| M        | Düz           | Sert   | Sınırlı  | Zayıf    |
| N        | Düz           | Ilıman | Sınırlı  | Orta     |

- A) K  
B) L  
C) M  
D) N  
E) K ile N eşit

**Doğru cevap: A) K**

**Çözüm:** Sanayi, ulaşım, düz arazi ve ılıman iklimi birlikte taşıyan K daha fazla nüfus çeker.

**Çeldirici analizi:** Diğer yerleşmelerde doğal veya beşerî sınırlılıklar vardır.

**Kazanım:** Nüfus dağılışını etkileyen faktörleri birlikte yorumlar.

**Düzey / süre:** Zor / 90 sn

**32.** Bir bölgede yetiştirilen üzümlerin fabrikada meyve suyuna dönüştürülmesi hangi ekonomik faaliyettir?

- A) Tarım  
B) Hayvancılık  
C) Sanayi  
D) Madencilik  
E) Ormancılık

**Doğru cevap: C) Sanayi**

**Çözüm:** Ham maddenin fabrikada işlenerek yeni ürüne dönüşmesi sanayi faaliyetidir.

**Çeldirici analizi:** Diğer seçenekler ham madde üretimi veya doğal kaynak faaliyetleridir.

**Kazanım:** Ekonomik faaliyetleri sınıflandırır.

**Düzey / süre:** Kolay / 50 sn

**33.** Bir kişinin, hâkim kararı ve kanuni istisnalar dışında haberleşmesinin gizliliğine dokunulamaması hangi hakla ilgilidir?

- A) Eğitim hakkı  
B) Çalışma hakkı  
C) Seçme ve seçilme hakkı  
D) Sosyal güvenlik hakkı  
E) Özel hayatın gizliliği ve haberleşme hürriyeti

**Doğru cevap: E) Özel hayatın gizliliği ve haberleşme hürriyeti**

**Çözüm:** Haberleşmenin gizliliği özel hayatın korunması kapsamındadır.

**Çeldirici analizi:** Diğer haklar farklı alanlara aittir.

**Kazanım:** Temel hakları günlük durumlarla ilişkilendirir.

**Düzey / süre:** Orta / 60 sn

**34.** Işığın gözden çıkmadığını, cisimlerden yansıyan ışınların göze gelmesiyle görmeyi oluşturduğunu açıklayan optik bilgini kimdir?

- A) El-Harezmi
- B) İbnü'l-Heysem
- C) Farabî
- D) Birunî
- E) Kaşgarlı Mahmut

**Doğru cevap: B) İbnü'l-Heysem**

**Çözüm:** İbnü'l-Heysem deneysel optiğin öncülerindendir.

**Çeldirici analizi:** Diğer isimler matematik, felsefe, astronomi-coğrafya ve dil alanlarıyla öne çıkar.

**Kazanım:** Bilim insanlarını çalışma alanlarıyla eşleştirir.

**Düzy / süre:** Orta / 65 sn

**35.** Eğimli arazilerde ağaçlandırma ve teraslama en çok hangi olayın etkisini azaltır?

- A) Depremi
- B) Tsunamini
- C) Volkanik patlamanın
- D) Erozyonun
- E) Kuraklığın

**Doğru cevap: D) Erozyonun**

**Çözüm:** Bitki kökleri toprağı tutar, teraslama yüzey akışını yavaşlatır.

**Çeldirici analizi:** Diğer afetler bu önlemlerle doğrudan engellenemez.

**Kazanım:** Afet zararlarını azaltıcı önlemleri tanıır.

**Düzy / süre:** Kolay / 50 sn

## Fen Bilgisi Çözümleri (36-50)

**36.** Bir cisme doğu yönünde 18 N, batı yönünde 7 N ve 5 N kuvvet uygulanıyor. Bileşke kuvvet nedir?

- A) Batı yönünde 6 N
- B) Doğu yönünde 30 N
- C) Doğu yönünde 6 N
- D) Batı yönünde 30 N
- E) 0 N

**Doğru cevap: C) Doğu yönünde 6 N**

**Çözüm:** Batı yönündeki kuvvetler 12 N'dir;  $18-12=6$  N ve yön doğudur.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler yön veya toplama hatalarını yansıtır.

**Kazanım:** Bileşke kuvveti hesaplar.

**Düzy / süre:** Kolay / 50 sn

**37.** Özdeş üç tuğla kullanıldığında zemine uygulanan basınç hangi durumda en büyüktür?

- A) Üç tuğlanın en küçük yüzeyleri üzerinde üst üste durması
- B) Geniş yüzeyleri üzerinde yan yana durması
- C) İkinin geniş yüzeyde, birinin ayrı geniş yüzeyde durması
- D) Geniş yüzeyleri üzerinde üst üste durması
- E) Yan yüzeyleri üzerinde yan yana durması

**Doğru cevap: A) Üç tuğlanın en küçük yüzeyleri üzerinde üst üste durması**

**Çözüm:** Ağırlık aynıken temas alanı en küçük olan düzende basınç en büyüktür.

**Çeldirici analizi:** Diğer düzenler temas alanını büyütür.

**Kazanım:** Katı basıncını etkileyen değişkenleri yorumlar.

**Düzy / süre:** Orta / 65 sn

**38.** Sürtünmesiz eğik düzlemde 600 N yük, 1,5 m yüksekliğe 6 m yol boyunca sabit hızla çıkarılıyor. Uygulanan kuvvet kaç N'dir?

- A) 100 N
- B) 200 N
- C) 300 N
- D) 150 N
- E) 450 N

**Doğru cevap: D) 150 N**

**Çözüm:** İş korunur:  $F \times 6 = 600 \times 1,5$ ;  $F = 150$  N.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler oranı ters veya eksik kullanır.

**Kazanım:** İdeal basit makinelerde iş ilişkisini kullanır.

**Düzy / süre:** Zor / 90 sn

**39.** Düz aynaya gelen ışın ayna yüzeyiyle  $35^\circ$  açı yapıyor. Yansıma açısı kaç derecedir?

- A)  $35^\circ$
- B)  $55^\circ$
- C)  $45^\circ$
- D)  $70^\circ$
- E)  $110^\circ$

**Doğru cevap: B)  $55^\circ$**

**Çözüm:** Açı normale göre ölçülür:  $90-35=55^\circ$ . Gelme ve yansıma açıları eşittir.

**Çeldirici analizi:** Diğer seçenekler yüzey-normal ayrımını karıştırır.

**Kazanım:** Yansıma kanununu uygular.

**Düzy / süre:** Orta / 60 sn

**40.** Sıcak çorbaya bırakılan metal kaşığın sapının da ısınması ısının hangi yolla yayılmasıdır?

- A) Taşınım
- B) Işıma
- C) Buharlaştırma
- D) Yoğuşma
- E) İletim

**Doğru cevap: E) İletim**

**Çözüm:** Metalde enerji tanecikten taneciğe iletimle aktarılır.

**Çeldirici analizi:** Taşınım akışkan hareketi, ışıma dalgalarla aktarım; diğerleri hâl değişimidir.

**Kazanım:** Isı aktarım yollarını ayırt eder.

**Düzey / süre:** Orta / 65 sn

**41.** Aşağıdaki olaylardan hangisinde yeni madde oluşur?

- A) Buzun kırılması
- B) Şekerin suda çözünmesi
- C) Kâğıdın yırtılması
- D) Suyun donması
- E) Yumurtanın pişmesi

**Doğru cevap: E) Yumurtanın pişmesi**

**Çözüm:** Pişmede protein yapısı kalıcı değişir ve kimyasal değişim olur.

**Çeldirici analizi:** Diğer olaylarda yeni madde oluşmaz.

**Kazanım:** Fiziksel ve kimyasal değişimi ayırt eder.

**Düzey / süre:** Kolay / 50 sn

**42.** Demir tozu, kum ve tuz karışımı hangi sırayla ayrılmalıdır?

- A) Süzme - mıknatıs - buharlaştırma - su ekleme
- B) Buharlaştırma - su ekleme - mıknatıs - süzme
- C) Su ekleme - buharlaştırma - süzme - mıknatıs
- D) Mıknatıs - su ekleme - süzme - buharlaştırma
- E) Mıknatıs - süzme - su ekleme - dondurma

**Doğru cevap: D) Mıknatıs - su ekleme - süzme - buharlaştırma**

**Çözüm:** Önce demir mıknatısla alınır; tuz çözülür, kum süzülür ve tuzlu sudan su buharlaştırılır.

**Çeldirici analizi:** Diğer sıralamalar çözme-süzme ilişkisini bozar.

**Kazanım:** Karışım ayırma yöntemlerini sıralar.

**Düzey / süre:** Orta / 65 sn

**43.** Element ve bileşikler için ortak özellik hangisidir?

- A) Tek cins atomdan oluşmaları
- B) Saf madde olmaları
- C) Fiziksel yollarla ayrılmaları
- D) Sembollerle gösterilmeleri
- E) Bileşenlerinin özelliklerini aynen taşımaları

**Doğru cevap: B) Saf madde olmaları**

**Çözüm:** Her ikisi de belirli özellikleri olan saf maddelerdir.

**Çeldirici analizi:** Diğer özellikler yalnız elemente aittir veya yanlıştır.

**Kazanım:** Element ve bileşikler karşılaştırılır.

**Düzey / süre:** Orta / 60 sn

**44.** Tablodaki K, L ve M çözeltilerinin sınıflandırması hangisidir?

| Çözelti | Mavi turnusol   | Kırmızı turnusol | pH |
|---------|-----------------|------------------|----|
| K       | Kırmızıya döndü | Değişmedi        | 3  |
| L       | Değişmedi       | Maviye döndü     | 11 |
| M       | Değişmedi       | Değişmedi        | 7  |

- A) K asit, L baz, M nötrdür.  
B) K baz, L asit, M nötrdür.  
C) K nötr, L baz, M asittir.  
D) K asit, L nötr, M bazdır.  
E) K ve L nötr, M asittir.

**Doğru cevap: A) K asit, L baz, M nötrdür.**

**Çözüm:**  $pH < 7$  ve mavi turnusölü kırmızı yapan K asit;  $pH > 7$  ve kırmızı turnusölü mavi yapan L baz;  $pH = 7$  olan M nötrdür.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler gösterge ve pH verilerini ters yorumlar.

**Kazanım:** Gösterge verileriyle çözeltileri sınıflandırır.

**Düzey / süre:** Zor / 90 sn

**45.** Hücrede enerji üretiminin büyük bölümünü yapan organel hangisidir?

- A) Ribozom  
B) Koful  
C) Mitokondri  
D) Golgi aygıtı  
E) Hücre duvarı

**Doğru cevap: C) Mitokondri**

**Çözüm:** Mitokondri hücresel solunumla kullanılabilir enerji üretir.

**Çeldirici analizi:** Diğer yapılar protein sentezi, depolama, paketleme ve destek görevindedir.

**Kazanım:** Organelleri görevleriyle eşleştirir.

**Düzey / süre:** Kolay / 50 sn

**46.** Akciğerlerde oksijenlenen kanı kalbe getiren damar hangisidir?

- A) Akciğer atardamarı  
B) Akciğer toplardamarı  
C) Aort  
D) Alt ana toplardamar  
E) Kılcal damar

**Doğru cevap: B) Akciğer toplardamarı**

**Çözüm:** Akciğer toplardamarı oksijenli kanı sol kulakçığa taşır.

**Çeldirici analizi:** Diğer damarların yön ve görevleri farklıdır.

**Kazanım:** Damarları taşıdıkları kanla ilişkilendirir.

**Düzey / süre:** Orta / 65 sn



**47.** Sıcak yüzeye dokunan kişi elini hızla çeker, acıyı hemen ardından fark eder. Bu durum nasıl açıklanır?

- A) Refleks beyinde, acı omurilikte oluşur.
- B) Her iki olay yalnız kaslarda olur.
- C) Çekilme refleksi omurilikte oluşturulur, acı beyinde algılanır.
- D) Acı hormonlarla, çekilme sindirim sistemiyle yönetilir.
- E) Elin çekilmesi için önce bilinçli karar gerekir.

**Doğru cevap: C) Çekilme refleksi omurilikte oluşturulur, acı beyinde algılanır.**

**Çözüm:** Refleks yayı hızlı tepkiyi omurilikte oluşturur; acı beyinde bilinçli algılanır.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler merkezleri ters gösterir veya ilgisiz sistemler kullanır.

**Kazanım:** Refleks ve bilinçli algıyı açıklar.

**Düzey / süre:** Zor / 90 sn

**48.** Bir ekosistemde ot azalınca yalnız otla beslenen tavşanların sayısı da düşüyor. Bu durum neyi gösterir?

- A) Besin zincirindeki canlıların birbirine bağlı olduğunu
- B) Üreticilerin tüketicilerden beslendiğini
- C) Ayrıştırıcıların görev yapmadığını
- D) Tavşanların kendi besinini ürettiğini
- E) Enerjinin zincirde döngüsel arttığını

**Doğru cevap: A) Besin zincirindeki canlıların birbirine bağlı olduğunu**

**Çözüm:** Üreticinin azalması onu tüketenin besin kaynağını azaltır.

**Çeldirici analizi:** Diğer seçenekler üretici-tüketici ve enerji akışını yanlış açıklar.

**Kazanım:** Besin zinciri değişimlerini yorumlar.

**Düzey / süre:** Orta / 70 sn

**49.** Aşağıdaki canlılardan hangisi yavrusunu sütle besler?

- A) Penguen
- B) Kaplumbağa
- C) Kurbağa
- D) Alabalık
- E) Yarasa

**Doğru cevap: E) Yarasa**

**Çözüm:** Yarasa memelidir; memeliler yavrularını sütle besler.

**Çeldirici analizi:** Diğer canlılar kuş, sürüngen, iki yaşamlı ve balıktır.

**Kazanım:** Omurgalı gruplarını tanır.

**Düzey / süre:** Kolay / 50 sn

**50.** Bir binaya ısı yalıtımı yapılması hangi sonuca doğrudan katkı sağlar?

- A) Atmosfer oksijeninin tamamen artmasına
- B) Bütün atıkların geri dönüştürülmesine
- C) Yer altı sularının kendiliğinden temizlenmesine
- D) Isınma ve soğutma için harcanan enerjinin azalmasına
- E) Fosil yakıtların anında tükenmesine

**Doğru cevap: D) Isınma ve soğutma için harcanan enerjinin azalmasına**

**Çözüm:** Yalıtım ısı geçişini azaltarak enerji tüketimini düşürür.

**Çeldirici analizi:** Diğer sonuçlar doğrudan sağlanamaz.

**Kazanım:** Enerji verimliliğini açıklar.

**Düzey / süre:** Orta / 65 sn

## Hayat Bilgisi Çözümleri (51-65)

**51.** Arkadaşı konuşurken sözünü kesmeden dinleyen ve ne hissettiğini anlamaya çalışan kişi hangi davranışı gösterir?

- A) Ön yargılı davranma
- B) Kalıp yargı oluşturma
- C) Sorumluluktan kaçma
- D) Empati kurma
- E) İletişimi engelleme

**Doğru cevap: D) Empati kurma**

**Çözüm:** Karşıdakinin bakış açısından duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışmak empatidir.

**Çeldirici analizi:** Diğer tutumlar sağlıklı iletişimi zayıflatır.

**Kazanım:** Empatiyi tanır.

**Düzy / süre:** Kolay / 45 sn

**52.** Türkiye’de sağlık, itfaiye, polis ve jandarma acil hizmetlerine tek numaradan ulaşmak için hangisi aranır?

- A) 110
- B) 112
- C) 155
- D) 156
- E) 177

**Doğru cevap: B) 112**

**Çözüm:** Acil çağrı hizmetleri 112 altında birleştirilmiştir.

**Çeldirici analizi:** Diğer numaralar birleşik acil çağrı numarası değildir.

**Kazanım:** Acil durumda doğru iletişim kanalını kullanır.

**Düzy / süre:** Kolay / 45 sn

**53.** Bilinci açık kişide burun kanaması başladığında ne yapılmalıdır?

- A) Başı geriye yatırılmalıdır.
- B) Sırtüstü yatırılıp ayakları yükseltilmelidir.
- C) Buruna sert cisim yerleştirilmelidir.
- D) Koşması istenmelidir.
- E) Kişi oturtulup başı hafif öne eğilmeli ve burun kanatları sıkılmalıdır.

**Doğru cevap: E) Kişi oturtulup başı hafif öne eğilmeli ve burun kanatları sıkılmalıdır.**

**Çözüm:** Başı öne eğmek kanın boğaza akmasını önler; baskı kanamayı azaltır.

**Çeldirici analizi:** Diğer uygulamalar risklidir.

**Kazanım:** Burun kanamasında güvenli ilk yardımı bilir.

**Düzy / süre:** Orta / 60 sn

**54.** Yeni alınan elektrikli ürün arızalı çıktığında hakkını aramak için hangi belgeler saklanmalıdır?

- A) Reklam broşürü
- B) Mağaza dekorasyonu fotoğrafı
- C) Fiş veya fatura ile garanti belgesi
- D) Satıcının kartviziti
- E) Ambalaj renk etiketi

**Doğru cevap: C) Fiş veya fatura ile garanti belgesi**

**Çözüm:** Fiş/fatura satın almayı, garanti belgesi garanti koşullarını kanıtlar.

**Çeldirici analizi:** Diğerleri yeterli kanıt değildir.

**Kazanım:** Bilinçli tüketici belgelerini tanır.

**Düzy / süre:** Kolay / 50 sn

**55.** Tablodaki aylık gelir ve giderlere göre ailenin elinde kaç TL kalır?

| Kalem          | Tutar (TL) |
|----------------|------------|
| Maaş gelirleri | 28.000     |
| Ek gelir       | 7.500      |
| Kira           | 12.000     |
| Gıda           | 6.800      |
| Faturalar      | 3.750      |
| Ulaşım         | 2.500      |
| Eğitim         | 4.000      |
| Diğer giderler | 5.000      |

- A) 1.450 TL  
B) 950 TL  
C) 1.150 TL  
D) 1.250 TL  
E) 1.650 TL

**Doğru cevap: A) 1.450 TL**

**Çözüm:** Gelir 35.500 TL, gider 34.050 TL; fark 1.450 TL'dir.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler bir kalemi atlama veya işlem hatalarıdır.

**Kazanım:** Gelir-gider tablosunu yorumlar.

**Düzey / süre:** Zor / 85 sn

**56.** Işıklı işaret bulunmayan yolda karşıya geçmek isteyen yaya öncelikle nereyi tercih etmelidir?

- A) Yaya geçidi veya okul geçidini  
B) Virajın iç kısmını  
C) Park etmiş araçların arasını  
D) Yolun en geniş bölümünü  
E) Sürücü görüşünün kapalı olduğu yeri

**Doğru cevap: A) Yaya geçidi veya okul geçidini**

**Çözüm:** Yaya ve okul geçitleri görünür ve kontrollü geçiş için düzenlenmiştir.

**Çeldirici analizi:** Diğer yerler görüşü azaltır.

**Kazanım:** Güvenli yaya davranışlarını uygular.

**Düzey / süre:** Kolay / 50 sn

**57.** Hangisinin afet ve acil durum çantasında bulunması diğerlerine göre daha az önceliklidir?

- A) İçme suyu
- B) El feneri ve yedek pil
- C) Temel ilk yardım malzemesi
- D) Bozulmayan gıda
- E) Cam vazoda dekoratif çiçek

**Doğru cevap: E) Cam vazoda dekoratif çiçek**

**Çözüm:** Acil çanta yaşamsal ihtiyaçlara yönelik olmalıdır.

**Çeldirici analizi:** Diğerleri su, aydınlatma, sağlık ve beslenme ihtiyacıdır.

**Kazanım:** Afet çantasının içeriğini belirler.

**Düzey / süre:** Orta / 60 sn

**58.** Bankayı taklit eden adresten “Hesabınız kapanacak, şifrenizi hemen girin.” mesajı gelirse en güvenli davranış nedir?

- A) Bağlantıya girip şifreyi yazmak
- B) Mesajı herkese yönlendirmek
- C) Bağlantıya tıklamadan mesajı silmek ve bankaya resmî kanaldan ulaşmak
- D) Adreste banka adı geçtiği için doğru kabul etmek
- E) Kimlik bilgilerini gönderip beklemek

**Doğru cevap: C) Bağlantıya tıklamadan mesajı silmek ve bankaya resmî kanaldan ulaşmak**

**Çözüm:** Acil işlem baskısı ve şifre isteme kimlik avı belirtisidir.

**Çeldirici analizi:** Diğer davranışlar kişisel verileri riske atar.

**Kazanım:** Kimlik avını tanıır ve verileri korur.

**Düzey / süre:** Orta / 65 sn

**59.** Yapılacak işleri önem ve sürelerine göre sıralayıp saatlere yerleştirmek neye katkı sağlar?

- A) Kaynakları gereksiz tüketmeye
- B) Sorumlulukları unutmaya
- C) İletişimi tamamen kesmeye
- D) Planlı ve verimli çalışmaya
- E) Kararları rastgele almaya

**Doğru cevap: D) Planlı ve verimli çalışmaya**

**Çözüm:** Önceliklendirme zamanı düzenli kullanmayı kolaylaştırır.

**Çeldirici analizi:** Diğer seçenekler planlamanın tersidir.

**Kazanım:** Zaman yönetiminin yararını açıklar.

**Düzey / süre:** Kolay / 50 sn

**60.** Etiketle porsiyon başına şeker çok yüksek, lif düşükse en bilinçli değerlendirme hangisidir?

- A) Etiketli olduğu için sınırsız tüketilebilir.
- B) Sık ve fazla tüketmek yerine miktarı sınırlamak gerekir.
- C) Lif azlığı ürünün ilaç olduğunu gösterir.
- D) Şeker miktarı önemsizdir.
- E) Ambalaj rengi sağlıklı olduğunu kanıtlar.

**Doğru cevap: B) Sık ve fazla tüketmek yerine miktarı sınırlamak gerekir.**

**Çözüm:** Yüksek şeker ve düşük lif, tüketim miktarının sınırlandırılmasını gerektirir.

**Çeldirici analizi:** Diğer seçenekler etiketi yanlış yorumlar.

**Kazanım:** Gıda etiketini yorumlar.

**Düzey / süre:** Orta / 60 sn

**61.** Çöp toplama, park bakımı ve yerel toplu taşıma hizmetleri öncelikle hangi kurumun görevidir?

- A) Mahkemenin
- B) Üniversitenin
- C) Belediyenin
- D) Merkez Bankasının
- E) Noterliğin

**Doğru cevap: C) Belediyenin**

**Çözüm:** Bu hizmetler belediyelerin temel yerel görevleridir.

**Çeldirici analizi:** Diğer kurumların görev alanı farklıdır.

**Kazanım:** Yerel yönetim görevlerini tanır.

**Düzey / süre:** Orta / 60 sn

**62.** Yardım kampanyasında görevlerin yeteneklere göre paylaşılması ve zamanında tamamlanması neyi güçlendirir?

- A) İş birliği ve dayanışmayı
- B) Bireysel rekabeti zorunlu kılmayı
- C) Sorumlulukların belirsizleşmesini
- D) İletişimden kaçınmayı
- E) Kaynakları plansız kullanmayı

**Doğru cevap: A) İş birliği ve dayanışmayı**

**Çözüm:** Uygun görev paylaşımı ortak amaca ulaşmayı kolaylaştırır.

**Çeldirici analizi:** Diğer sonuçlar ekip çalışmasının tersidir.

**Kazanım:** Görev paylaşımının önemini açıklar.

**Düzey / süre:** Orta / 60 sn

**63.** Okulun doğusunda sağlık ocağı, kuzeyinde park vardır. Market parkın doğusunda, eczane sağlık ocağının güneyindedir. Market eczanenin hangi yönündedir?

- A) Güneyinde
- B) Kuzeyinde
- C) Batısında
- D) Güneybatısında
- E) Aynı konumdadır

**Doğru cevap: B) Kuzeyinde**

**Çözüm:** Market ve eczane aynı doğu doğrultusundadır; market daha kuzeydedir.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler konumları ters yerleştirir.

**Kazanım:** Sözel konum bilgisiyle yön bulur.

**Düzey / süre:** Zor / 85 sn

**64.** Bulaşıcı hastalıkların yayılmasını azaltan davranış hangisidir?

- A) Kullanılmış mendili ortak masada bırakmak
- B) Kirli elle göze ve ağza dokunmak
- C) Kapalı ortamı hiç havalandırmamak
- D) Kişisel eşyaları herkesle paylaşmak
- E) Öksürürken ağız ve burnu mendil ya da dirsek içiyle kapatmak

**Doğru cevap: E) Öksürürken ağız ve burnu mendil ya da dirsek içiyle kapatmak**

**Çözüm:** Solunum damlacıklarını sınırlamak bulaş riskini azaltır.

**Çeldirici analizi:** Diğer davranışlar yayılımı kolaylaştırır.

**Kazanım:** Koruyucu hijyen davranışlarını uygular.

**Düzey / süre:** Kolay / 50 sn

**65.** Kullanılmış pillerin ayrı toplama kutularına bırakılması hangi amaca hizmet eder?

- A)** Pillerin gıda olarak kullanılmasına
- B)** Evsel atığı artırmaya
- C)** Bütün kaynakları sınırsız yapmaya
- D)** Zararlı maddelerin toprağa ve suya karışmasını önlemeye
- E)** Elektrik tüketimini anında sınırlamaya

**Doğru cevap: D) Zararlı maddelerin toprağa ve suya karışmasını önlemeye**

**Çözüm:** Atık pillerdeki kimyasalların çevreye sızması ayrı toplamayla önlenir.

**Çeldirici analizi:** Diğer sonuçlar gerçek dışıdır.

**Kazanım:** Tehlikeli atıkların doğru bertarafını açıklar.

**Düzy / süre:** Orta / 60 sn

## Matematik Çözümleri (66-80)

**66.**  $48 \div 6 + 7 \times 5 - 9$  işleminin sonucu kaçtır?

- A) 26
- B) 30
- C) 38
- D) 46
- E) 34

**Doğru cevap: E) 34**

**Çözüm:** Önce bölme ve çarpma:  $8+35-9=34$ .

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler işlem önceliği veya çıkarma hatalarıdır.

**Kazanım:** İşlem önceliğini uygular.

**Düzy / süre:** Kolay / 50 sn

**67.**  $7/8 - (1/4 + 1/8)$  işleminin sonucu kaçtır?

- A)  $1/8$
- B)  $1/4$
- C)  $1/2$
- D)  $3/8$
- E)  $5/8$

**Doğru cevap: C)  $1/2$**

**Çözüm:** Parantez içi  $3/8$ 'dir.  $7/8 - 3/8 = 4/8 = 1/2$  bulunur.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler ortak payda, parantez veya sadeleştirme hatalarına dayanır.

**Kazanım:** Kesirlerle işlem yapar.

**Düzy / süre:** Orta / 65 sn

**68.** Dört basamaklı  $4a56$  sayısı 9 ile tam bölünebildiğine göre  $a$  kaçtır?

- A) 1
- B) 3
- C) 2
- D) 6
- E) 9

**Doğru cevap: B) 3**

**Çözüm:** Rakamlar toplamı  $15+a$  olmalı ve 9'un katı olmalıdır;  $a=3$ .

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler toplamı veya kuralı yanlış kullanır.

**Kazanım:** 9 ile bölünebilme kuralını uygular.

**Düzy / süre:** Orta / 60 sn

**69.**  $3(x - 4) + 2 = 20$  olduğuna göre  $x$  kaçtır?

- A) 10
- B) 6
- C) 8
- D) 12
- E) 14

**Doğru cevap: A) 10**

**Çözüm:**  $3x-10=20$ ,  $3x=30$  ve  $x=10$ .

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler parantez ve sabit terim hatalarıdır.

**Kazanım:** Birinci dereceden denklem çözer.

**Düzy / süre:** Kolay / 55 sn

**70.** Bir haritada 3 cm gerçekte 12 km ise 7,5 cm gerçekte kaç kilometredir?

- A) 18
- B) 24
- C) 27
- D) 30
- E) 36

**Doğru cevap: D) 30**

**Çözüm:** 1 cm 4 km, 7,5 cm ise 30 km'dir.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler orantı katsayısını yanlış kullanır.

**Kazanım:** Doğru orantı problemi çözer.

**Düzy / süre:** Orta / 65 sn

**71.** Etiket fiyatı 750 TL olan ürün %20 indirimle satılıyor. Maliyeti 500 TL ise kâr maliyetin yüzde kaçdır?

- A) %10
- B) %20
- C) %15
- D) %25
- E) %30

**Doğru cevap: B) %20**

**Çözüm:** Satış 600 TL, kâr 100 TL;  $100/500 = \%20$ .

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler indirim veya oran tabanını yanlış alır.

**Kazanım:** Yüzde, indirim ve kâr hesaplar.

**Düzy / süre:** Orta / 70 sn

**72.** Bir anne 42, kızı 14 yaşındadır. Kaç yıl sonra annenin yaşı kızının yaşının 2 katı olur?

- A) 7
- B) 10
- C) 12
- D) 14
- E) 16

**Doğru cevap: D) 14**

**Çözüm:**  $42+x=2(14+x)$  denkleminde  $x=14$ .

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler yaş farkını yanlış kullanır.

**Kazanım:** Yaş problemi çözer.

**Düzy / süre:** Orta / 70 sn

**73.** A ile B arası 390 km'dir. Bir araç 08.00'de A'dan 70 km/sa, diğeri 09.00'da B'den 90 km/sa hızla birbirine doğru çıkıyor. Karşılaştıklarında ilk araç A'dan kaç km uzaktadır?

- A) 210 km
- B) 140 km
- C) 180 km
- D) 200 km
- E) 230 km

**Doğru cevap: A) 210 km**

**Çözüm:** İlk araç 09.00'a dek 70 km gider; kalan 320 km bağıl hız 160 ile 2 saatte kapanır. İlk araç  $3 \times 70 = 210$  km gider.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler geç başlangıcı hesaba katmaz.

**Kazanım:** Farklı başlangıç zamanlı hareket problemi çözer.

**Düzy / süre:** Zor / 95 sn



**74.** 40 kişilik grupta 24 kişi çay, 18 kişi kahve içiyor; 6 kişi ikisini de içmiyor. Hem çay hem kahve içen kaç kişidir?

- A) 2
- B) 6
- C) 10
- D) 12
- E) 8

**Doğru cevap: E) 8**

**Çözüm:** En az birini içen 34; kesişim  $24+18-34=8$ .

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler birleşim-kesişim ilişkisini yanlış kullanır.

**Kazanım:** Küme problemini çözer.

**Düzey / süre:** Orta / 70 sn

**75.** Torbada 4 kırmızı, 3 mavi ve 5 yeşil bilye vardır. Rastgele çekilen bilyenin yeşil olmama olasılığı kaçtır?

- A) 3/12
- B) 4/12
- C) 7/12
- D) 5/12
- E) 8/12

**Doğru cevap: C) 7/12**

**Çözüm:** Toplam 12 bilyenin 7'si yeşil değildir.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler tek renk veya yeşil sayısını kullanır.

**Kazanım:** Basit olasılık hesaplar.

**Düzey / süre:** Kolay / 55 sn

**76.** Uzun kenarı kısa kenarından 4 cm fazla olan dikdörtgenin çevresi 40 cm'dir. Alanı kaç cm<sup>2</sup>'dir?

- A) 96
- B) 80
- C) 88
- D) 100
- E) 104

**Doğru cevap: A) 96**

**Çözüm:**  $2x+2(x+4)=40$ ;  $x=8$ , uzun kenar 12 ve alan 96.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler çevre-denklemler veya alan hatalarındadır.

**Kazanım:** Dikdörtgende çevre ve alan ilişkisini kullanır.

**Düzey / süre:** Orta / 70 sn

**77.** Tablodaki beş günlük sandviç satışının günlük ortalaması kaçtır?

| Gün   | Pzt | Salı | Çarş. | Perş. | Cuma |
|-------|-----|------|-------|-------|------|
| Satış | 18  | 22   | 16    | 24    | 20   |

- A) 18
- B) 19
- C) 21
- D) 22
- E) 20

**Doğru cevap: E) 20**

**Çözüm:** Toplam 100, gün sayısı 5; ortalama 20.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler toplam veya gün sayısını yanlış kullanır.

**Kazanım:** Aritmetik ortalama hesaplar.

**Düzey / süre:** Orta / 65 sn

**78.** Üç uyarı lambası 18, 24 ve 30 dakikada bir yanıyor. Saat 08.00'de birlikte yandırsa ilk kez yeniden saat kaçta birlikte yanar?

- A) 10.00
- B) 11.00
- C) 12.00
- D) 14.00
- E) 13.00

**Doğru cevap: D) 14.00**

**Çözüm:** EKOK(18,24,30)=360 dakika=6 saat; 08.00+6=14.00.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler ortak kat veya saat dönüşümünü yanlış alır.

**Kazanım:** Periyodik olaylarda EKOK kullanır.

**Düzey / süre:** Zor / 90 sn

**79.** Tuz oranı %30 olan 40 litre karışıma, tuz oranı %50 olan kaç litre karışım eklenirse oran %40 olur?

- A) 20 litre
- B) 30 litre
- C) 40 litre
- D) 50 litre
- E) 60 litre

**Doğru cevap: C) 40 litre**

**Çözüm:**  $12 + 0,50x = 0,40(40 + x)$  eşitliğinden  $x=40$ .

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler oranları doğrudan ortalar veya hacmi unuturlar.

**Kazanım:** Karışım problemi çözer.

**Düzey / süre:** Zor / 95 sn

**80.** K, L, M, N ve P noktaları pazartesi den cumaya birer gün ziyaret edilecektir. K, M'den önce; L, P'den hemen sonra; N cuma; M perşembe değildir. Pazartesi hangi nokta ziyaret edilir?

- A) L
- B) K
- C) M
- D) N
- E) P

**Doğru cevap: B) K**

**    m:** P-L ikilisi yalnız  ar amba-perşembe olabilir; böylece K pazartesi, M salı olur.

** eldirici analizi:**  eldiriciler ardı ıklık veya M koşulunu gözden kaçırır.

**Kazanım:**  ok koşullu sıralama problemi çözer.

**Düzey / süre:** Zor / 95 sn

## Genel Kültür Çözümleri (81-100)

**81.** Türkiye'nin yüzölçümü bakımından en büyük gölü hangisidir?

- A) Tuz Gölü
- B) Beyşehir Gölü
- C) Eğirdir Gölü
- D) Van Gölü
- E) İznik Gölü

**Doğru cevap: D) Van Gölü**

**Çözüm:** Van Gölü Türkiye'nin yüzölçümü bakımından en büyük gölüdür.

**Çeldirici analizi:** Diğer göller daha küçüktür.

**Kazanım:** Türkiye coğrafyasını tanır.

**Düzy / süre:** Kolay / 45 sn

**82.** Sümela Manastırı hangi ilimizin sınırları içindedir?

- A) Trabzon
- B) Artvin
- C) Giresun
- D) Rize
- E) Ordu

**Doğru cevap: A) Trabzon**

**Çözüm:** Sümela Manastırı Trabzon'un Maçka ilçesindedir.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler diğer Karadeniz illeridir.

**Kazanım:** Tarihî yapıları illeriyle eşleştirir.

**Düzy / süre:** Kolay / 45 sn

**83.** "İnce Memed" romanının yazarı kimdir?

- A) Orhan Kemal
- B) Kemal Tahir
- C) Tark Buğra
- D) Sabahattin Ali
- E) Yaşar Kemal

**Doğru cevap: E) Yaşar Kemal**

**Çözüm:** "İnce Memed" Yaşar Kemal'in romanıdır.

**Çeldirici analizi:** Diğerleri farklı Türk romancılarıdır.

**Kazanım:** Eser-yazar eşleştirmesi yapar.

**Düzy / süre:** Kolay / 45 sn

**84.** Hangisi Türk halk müziğinde yaygın kullanılan telli bir çalgıdır?

- A) Ney
- B) Zurna
- C) Bağlama
- D) Davul
- E) Kaval

**Doğru cevap: C) Bağlama**

**Çözüm:** Bağlama telli; ney, zurna ve kaval üflemeli, davul vurmalıdır.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler farklı çalgı gruplarındadır.

**Kazanım:** Geleneksel çalgıları sınıflandırır.

**Düzy / süre:** Kolay / 45 sn

**85.** Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) merkezi hangi şehirdedir?

- A) Paris
- B) Cenevre
- C) Viyana
- D) Brüksel
- E) Roma

**Doğru cevap: B) Cenevre**

**Çözüm:** WHO'nun merkezi İsviçre'nin Cenevre kentindedir.

**Çeldirici analiz:** Diğer şehirlerde farklı uluslararası kuruluşlar bulunur.

**Kazanım:** Uluslararası kuruluşları merkezleriyle eşleştirir.

**Düzey / süre:** Orta / 55 sn

**86.** Mars'ın "Kızıl Gezegen" diye anılmasının temel nedeni nedir?

- A) Atmosferinin ateşten oluşması
- B) Yüzeyindeki demir oksitlerin kırmızımsı görünüm oluşturmaları
- C) Güneş'e en yakın gezegen olması
- D) Yüzeyinin tamamen sıvı lavla kaplı olması
- E) Kendi ışığını kırmızı üretmesi

**Doğru cevap: B) Yüzeyindeki demir oksitlerin kırmızımsı görünüm oluşturmaları**

**Çözüm:** Mars toprağındaki demir minerallerinin oksitlenmesi kırmızımsı görünüm verir.

**Çeldirici analiz:** Diğer açıklamalar bilimsel olarak yanlıştır.

**Kazanım:** Gezegenlerin özelliklerini bilir.

**Düzey / süre:** Orta / 55 sn

**87.** Alyuvar aktarımı bakımından "genel verici" olarak bilinen kan grubu hangisidir?

- A) A Rh pozitif
- B) B Rh negatif
- C) 0 Rh negatif
- D) AB Rh pozitif
- E) 0 Rh pozitif

**Doğru cevap: C) 0 Rh negatif**

**Çözüm:** 0 Rh negatif alyuvarlarında A, B ve Rh antijenleri yoktur; nakil yine uygunluk testiyle yapılır.

**Çeldirici analiz:** Diğer gruplar bu antijenlerden birini taşıyabilir.

**Kazanım:** Temel kan grubu bilgisini yorumlar.

**Düzey / süre:** Orta / 55 sn

**88.** El yazması eserlerin sayfa kenarlarını altın ve renkli motiflerle süsleme sanatına ne denir?

- A) Ebru
- B) Çini
- C) Minyatür
- D) Tezhip
- E) Hat

**Doğru cevap: D) Tezhip**

**Çözüm:** Tezhip el yazmalarındaki bezeme sanatıdır.

**Çeldirici analiz:** Diğerleri su yüzeyi, seramik, resim ve güzel yazı sanatlarıdır.

**Kazanım:** Geleneksel sanatları ayırt eder.

**Düzey / süre:** Kolay / 45 sn

**89.** Atlas Okyanusu ile Büyük Okyanus'u birbirine bağlayan kanal hangisidir?

- A) Panama Kanalı
- B) Süveyş Kanalı
- C) Kiel Kanalı
- D) Korint Kanalı
- E) Volga-Don Kanalı

**Doğru cevap: A) Panama Kanalı**

**Çözüm:** Panama Kanalı Orta Amerika kıstağını aşarak iki okyanusu bağlar.

**Çeldirici analizi:** Diğer kanallar farklı deniz ve su yollarını bağlar.

**Kazanım:** Önemli kanalları tanır.

**Düzey / süre:** Orta / 55 sn

**90.** 1215, 1453, 1492 ve 1789 tarihlerine ait olaylar karşılaştırıldığında tarih şeridinin en başında hangisi yer alır?

- A) İstanbul'un fethedilmesi
- B) Amerika kıtasına ulaşılması
- C) Fransız İhtilali'nin başlaması
- D) Sanayi Devrimi'nin yaygınlaşması
- E) Magna Carta'nın ilan edilmesi

**Doğru cevap: E) Magna Carta'nın ilan edilmesi**

**Çözüm:** Magna Carta 1215; diğer olaylar 1453 ve sonrasındır.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler daha geç tarihtir.

**Kazanım:** Dünya tarihi olaylarını kronolojik sıralar.

**Düzey / süre:** Zor / 80 sn

**91.** Aziz Sancar 2015 Nobel Ödülü'nü hangi alanda almıştır?

- A) Fizik
- B) Tıp
- C) Edebiyat
- D) Barış
- E) Kimya

**Doğru cevap: E) Kimya**

**Çözüm:** Aziz Sancar DNA onarımı çalışmalarıyla Nobel Kimya Ödülü'nü paylaşmıştır.

**Çeldirici analizi:** Diğerleri farklı Nobel alanlarıdır.

**Kazanım:** Türk bilim insanlarının başarılarını bilir.

**Düzey / süre:** Kolay / 45 sn

**92.** Türkiye Büyük Millet Meclisinin temel görevlerinden biri hangisidir?

- A) Mahkemelerde kesin hüküm vermek
- B) Kanun yapmak, değiştirmek ve kaldırmak
- C) Belediye otobüsü güzergâhı belirlemek
- D) Merkez Bankası adına para basmak
- E) Üniversite ders programı hazırlamak

**Doğru cevap: B) Kanun yapmak, değiştirmek ve kaldırmak**

**Çözüm:** Yasama yetkisi TBMM'ye aittir.

**Çeldirici analizi:** Diğer görevler yargı, yerel yönetim, para politikası ve üniversite yönetimidir.

**Kazanım:** Devlet organlarının görevlerini ayırt eder.

**Düzey / süre:** Orta / 55 sn

**93.** İstiklal Marşı'nın bestecisi kimdir?

- A) Osman Zeki Üngör
- B) Mehmet Akif Ersoy
- C) Zeki Müren
- D) Cemal Reşit Rey
- E) Muammer Sun

**Doğru cevap: A) Osman Zeki Üngör**

**Çözüm:** Marşın sözleri Mehmet Akif Ersoy'a, bestesi Osman Zeki Üngör'e aittir.

**Çeldirici analizi:** Diğerleri şair veya farklı sanatçılardır.

**Kazanım:** Millî sembollerle ilgili temel bilgiyi bilir.

**Düzey / süre:** Orta / 55 sn

**94.** Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası hangi ilimizdedir?

- A) Erzincan
- B) Kayseri
- C) Malatya
- D) Sivas
- E) Tokat

**Doğru cevap: D) Sivas**

**Çözüm:** Yapı Sivas'ın Divriği ilçesindedir.

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler yakın coğrafyadaki illerdir.

**Kazanım:** UNESCO mirasını illerle eşleştirir.

**Düzey / süre:** Orta / 55 sn

**95.** Penisilini keşfeden bilim insanı kimdir?

- A) Louis Pasteur
- B) Isaac Newton
- C) Alexander Fleming
- D) Gregor Mendel
- E) Nikola Tesla

**Doğru cevap: C) Alexander Fleming**

**Çözüm:** Fleming 1928'de penisilinin keşfine öncülük etmiştir.

**Çeldirici analizi:** Diğerleri farklı bilim alanlarıyla tanınır.

**Kazanım:** Bilimsel keşifleri bilim insanlarıyla eşleştirir.

**Düzey / süre:** Orta / 55 sn

**96.** On yedinci yüzyılda gözlemlerini "Seyahatname"de toplayan kişi kimdir?

- A) Kâtip Çelebi
- B) Piri Reis
- C) Evliya Çelebi
- D) Naima
- E) Yunus Emre

**Doğru cevap: C) Evliya Çelebi**

**Çözüm:** Evliya Çelebi uzun seyahatlerini "Seyahatname"de anlatmıştır.

**Çeldirici analizi:** Diğer isimlerin çalışma alanları farklıdır.

**Kazanım:** Eser ve kişileri eşleştirir.

**Düzey / süre:** Orta / 55 sn

**97.** Olimpiyat simgesindeki beş halka temel olarak neyi temsil eder?

- A) Beş olimpik spor dalını
- B) Oyunların beş yılda bir yapıldığını
- C) Yalnız ev sahibi ülkeleri
- D) Beş ayrı madalya türünü
- E) Beş kıtanın birlikteliğini ve sporcuların buluşmasını

**Doğru cevap: E) Beş kıtanın birlikteliğini ve sporcuların buluşmasını**

**Çözüm:** Halkalar kıtaların ve sporcuların Olimpiyatlarda birlikteliğini simgeler.

**Çeldirici analizi:** Diğer seçenekler halka sayısını yanlış yorumlar.

**Kazanım:** Olimpiyat sembolünü açıklar.

**Düzey / süre:** Orta / 55 sn

**98.** Genel fiyat düzeyinin sürekli yükselmesi ve satın alma gücünün azalmasına ne denir?

- A) Deflasyon
- B) Enflasyon
- C) Devalüasyon
- D) Resesyon
- E) Konsolidasyon

**Doğru cevap: B) Enflasyon**

**Çözüm:** Bu durum enflasyonun tanımıdır.

**Çeldirici analizi:** Diğer terimler fiyat düşüşü, kur ayarlaması, daralma ve borç yapılandırmasıdır.

**Kazanım:** Temel ekonomi kavramlarını tanır.

**Düzey / süre:** Orta / 55 sn

**99.** Miladi takvimde 4'e bölünen yıllar artık yıldır; 100'e bölünenlerin ayrıca 400'e de bölünmesi gerekir. Hangisi artık yıl değildir?

- A) 2100
- B) 2024
- C) 2040
- D) 2000
- E) 2400

**Doğru cevap: A) 2100**

**Çözüm:** 2100, 100'e bölünür ancak 400'e bölünmez.

**Çeldirici analizi:** Diğer yıllar artık yıl koşulunu sağlar.

**Kazanım:** Artık yıl kuralını uygular.

**Düzey / süre:** Zor / 75 sn

**100.** A şehri 30° doğu, B şehri 75° batı boylamındadır. Her 15° fark 1 saat ise A'da saat 18.00 iken B'de kaçtır?

- A) 09.00
- B) 10.00
- C) 12.00
- D) 11.00
- E) 13.00

**Doğru cevap: D) 11.00**

**Çözüm:** Fark  $105^\circ = 7$  saattir; B batıda olduğundan  $18.00 - 7 = 11.00$ .

**Çeldirici analizi:** Çeldiriciler farkı veya yönü yanlış yorumlar.

**Kazanım:** Boylam farkından yerel saat hesaplar.

**Düzey / süre:** Zor / 85 sn